

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av ett härbre på Solberga 9:6, Rättvik, Dalarna - en komplettering

Linderson, Hans

2009

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2009). *Dendrokronologisk analys av ett härbre på Solberga 9:6, Rättvik, Dalarna - en komplettering*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2009:21). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

27 April 2009

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2009:21
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ETT HÄRBRE PÅ SOLBERGA 9:6, RÄTTVIK, DALARNA – EN KOMPLETTERING

Uppdragsgivare: Ove Långström, Präst-Utholmen, Norrbyberg, 178 91 Munsö.

Område: Rättvik **Prov nr:** 83216-83224 **Antal sågprover:** (6)+3

Dendrokronologiskt objekt: Norr sida, fönsternivå provena är ej märkta.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd slag	Antal radie/år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
83216	1	Tall	2/149	Sp 68, W	1858	V 1858/59	160-180
83217	2	Tall	2/76	Sp 44, W	1726-Lw*	S 1726	80-100
83218	3	Tall	2/107	Sp 55, W	1726	V1726/27**	110-130
83219	4	Tall	2/135	Sp 56, W	1726-Lw*	S 1726	140-160
83220	5	Tall	2/110	Sp 46, W	1726	V 1726/27	120-140
83221	6	Tall	2/146	Sp 77, W	1858	V 1858/59	150-170
83222	7	Tall	2/60	Sp 48, W	1730	V 1730/31	70-90
83223	8	Tall	2/131	Sp 58, W	Ej datering	-	140-160
83224	9	Gran	2/57	B	Ej datering	-	60-80

Tolkning av dateringsresultaten

Två skilda åldrar och grupper kan konstateras i provsamlingen. Den äldre där virket är avverkat **sommaren 1726 eller vinterhalvåret 1726/27**, fyra prover. Alla fyra stockarna kan vara avverkade augusti till september 1726.

Den yngre avverkningsåldern får **vinterhalvåret 1858/59** och representeras av två prover.

Enligt uppgifter från Ove Långstöm är byggnaden flyttad vid minst ett tillfälle, vilket kan förklara de två skilda dateringarna. En möjlig tolkning är att byggnaden är uppförd (ursprungligen?) 1726-1727 och att den i sin nuvarande utformning efter det att den har flyttats är återuppförd cirka 1859. Virkets ståndorter finns inom Dalarna-regionen.

Tolkning och diskussion över de kompletterande dateringsresultaten

Samtliga tre kompletterande prover, 7-9, är dendrokronologiskt skilda från de två huvudgrupperna. Endast prov 7 dateras, vinterhalvåret **1730/31**, dock inte med hjälp av något av prov 1-6, vilket visar att timret är från något annat område i Dalarna. Prov 8 har inte med säkerhet kunna dateras, bästa dateringsförslag är vinterhalvåret 1909/10. Ytterligare minst två prov från annat timmer och samma konstruktion som stock 8 borde ge ett klarläggande. Något fler prov behövs för att komplettera prov 9.

Information:

"Vinterhalvåret" täcker här tiden cirka augusti till maj. *Lw=Late Wood, sommarveden som bildas under juli- augusti saknas eller är inte till fullo utvecklad.** som ovan men, möjligen fullt utvecklad sommarved. Datering: juli 1726 - maj 1727.

Hans Linderson/

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812